

izdelan tako kakor generalna karta c. in kr. voj. zemljepisnega zavoda in bo imel poleg praktične tudi znamenito znanstveno vrednost. Odboru je do tega, da dobe društveniki, ki se za to stvar zanimajo, lep, uporaben in tudi v zemljepisnem oziru dovršen zemljevid, ki jim bo izvrstno ustrezal na potovanju po slovenskih krajih, v uradu pri raznovrstnih poslih in doma pri čitanju slovenskih knjig; zakaj v njem bodo vestno zabeleženi vsi količkaj znameniti slovenski kraji po vseh slovenskih deželah, tako da bo popolnoma nadomeščal jako razširjeno in priljubljeno nemško generalno karto. Za matičarje stane zemljevid 5 K, za nematičarje pa 6 K.

Iz „Slovenske Matice“. 164. odborova seja. Sprejel se je dr. Potočnika opis „Koroške“ (zemljepisni del s slikami) in dr. Prijatelja prevod „Onjegina“. Poleg zbornika o francoski dobi objavi „Matica“ še posebej obsežnejšo študijo g. dr. B. Vošnjaka: „Ustava in uprava ilirskih dežel“, ki bo ob tej po pariških virih izdelani posebni temi obdelovala vobče razvoj državnopravnih institucij. Obljubljena je razprava o kranjskih financah v začetku 18. veka (H. Steska v Kranju.)

Pevsko društvo „Slavec“ priredi v proslavo društvene petindvajsetletnice v dneh 27., 28. in 29. junija t. l. veliko pevsko slavnost ob obili udeležbi raznih slovanskih pevskih društev.

Dva nemška prevoda iz Prešerna. („Kam?“ in „Orglar.“) Vidic nam podaja v Prešernovem albumu statistiko nemških prevodov iz Prešerna. (str. 837/8) Tam pravi o pesmi „Kam?“, da je prevedena 5 krat (Prešeren, A. Dimitz, Pace, Penn, Samhaber), „Orglar“ pa 4 krat (A. Dimitz, Pesjakova, Rizzi, Samhaber). V Vidičevi nemški izdaji „Poesien“ je tudi še Funtkov prevod „Der Leiermann“ (str. 79.) V R. Baumbachovi knjigi „Enzian“ 3. Folge, Leipzig 1877 pa sem naletel slučajno še na omenjena dva prevoda iz Prešerna. Prešernoslovcem v uporabo ju postavim tu sem:

Der Dichter und die Nachtigall. (l. c. 24.)

Von France Prešern.

Von der Welt der Dichter scheidet,
Zieht nach stillen Waldesgründen,
Gottes Ehre zu verkünden,
Seine Lauter ihn begleitet.

Schallen läßt er seine Lieder
Zu der Vögel Jubelstimmen
Von der Sonne erstem Glimmen,
Bis sie eilt zur Rüste wieder.

Aber an der Vögel Singen
Bald verliert er Lust und Freude,
Weil sie morgen so wie heute
Stets die gleichen Weisen bringen.

Und er wählt im Frühling junge
Brut, noch ungeübt im Sange,
Lehrt nach seiner Zither Klänge
Neue Lieder ihre Zunge.

Gassenliedlein muss studieren
 Amsel mit der kecken Stirne,
 Gimpel mit dem schwachen Hirne
 Wird geübt im Psalmodiren.

Doch in gleicher Weise schlagend
 Singt die Nachtigall des Waldes
 Stets ihr Liebeslied, ihr altes. —
 Ruft zu Gott der Dichter klagend:

„Sieh', es liessen neue Lieder
 Amsel sich und Gimpel lehren,
 Nachtigall nur will nicht hören,
 Pfeift ihr altes Stücklein wieder.“

Tadelt Gott die Philomele?
 Nein, sein Tadel trifft den Dichter.
 „Lass die Kleine singen“, spricht er,
 „Wie ich ihr erschuf die Kehle.

„Jeremias hat das trübe
 Klagelied im Leid gesungen,
 Salomonis Brust entsprungen
 Ist das hohe Lied der Liebe.

„Wem ich lieb des Sanges Gabe,
 Gab ich Lieder auch zu singen;
 Keine andren lass' er klingen,
 Bis er einst verstummt in Grabe.“

Aus dem Slovenischen übertragen von *R. Baumbach*.

Wohin? (l. c. 26.)

Von France Prešern.

„Wohin?“ So ruft mir mancher zu,
 Wenn's mich umhertreibt sonder Ruh'“.

Die Wolke fragt an Himmels Höh',
 Die Welle in der weiten See,

Wenn vor dem wilden Sturm sie fleucht,
 Der rastlos vor sich her sie scheucht'.

Wohin, nicht Well' noch Wolke sagt, —
 Weiß ich, wohin die Qual mich jagt?

Das Einé nur, das weiss ich wohl,
 Dass ich ihr Antlitz meiden soll,

Und dass, wohin ich immer geh',
Ich nie verwunden kann dies Weh.

Aus dem Slovenischen übertragen von *R. Baumbach*.

Vidicu, kakor se vidi, ta dva Baumbachova prevoda še nista bila znana, zato sem ju objavil.

Dr. Janko Bratina.

Svetozar Hurban Vajanský nam je znan pač kot slovaški rodoljub in novinar, a kot pisatelja ga ne poznamo. Hurban je urednik „Narodnih novin“, ki izhajajo v Turčanskem Sv. Martinu; pravkar je izšel V. zvezek njegovih „Sobranih del“. O Hurbanu kot pisatelju poroča profesor budimpeštanske univerze dr. Oskar Asbóth, slavist, ki marljivo proučuje jezik ogrskih Slovencev in čita tudi slovenski, v madjarskem mesečniku „Budapesti Szemle“, ki izhaja pod pokroviteljstvom madjarske akademije znanosti. Asbóthov članek je preveden v „Nar. novinah“ in po tem prevodu navajam iz njega sledeče: „Malo čudna reč je to, da i najzadnji (madjarski) čitatelj novin ve, da je Hurban slovaški „agitator“, a niti našim najbolj izobrazenim ljudem se ne sanja, da v tistem malem Turčanskem Sv. Martinu snuje svoje sne mogočen um, od Boga blagoslovljen pesnik . . . Hurbanova dela sem začel čitati v Pešti, predno sem šel na počitnice med Slovake, a nadaljeval sem v T. S. Martinu, kjer pa so tamošnje žalostne razmere motile čist umetniški užitek . . . V prvem zvezku so novele; najbolj uspela je „Podrost“, dijaški roman, ki ga bo slovaška mladež še dolgo čitala. (Motiv: dolžnost vsakega človeka je, dvigati in množiti izobrazbo in dobrobit svojega neposrednega okrožja). V drugem zvezku sta dva manjša romana; prvi se imenuje „Leteče sence“ (Letiace tiene), ki pomeni že velik napredek v kompoziciji in karakteristiki ter napoveduje ustvaritelja slovaškega romana. (Nimamo pravzaprav teme, naše slabosti, čudaštva, hibe so letече sence, nad njimi se blešči idealno tiha, večna svetloba“, toda luna je zašla: „Na gore se je navalila tema“); drugi roman je „Pustokvet“, ki nam kaže sicer izkaženo družbo, a je vendar pisan tako, da moremo knjigo dati v roke i sedemnajstletni devojki . . . V tretjem zvezku se menja proza z verzi. Pesem „Herodes“ požene madjarskemu čitatelju kri v obraz; Herodes je uradnik, ki po slovaških dobrih napol z dobro besedo, napol nasilno pobira slovaške otroke — za vsakega dobi petak — da jih spravi v Dolnjo zemljo, „osvežit kri brezdelnih madjarskih rodbin“ (Slovaki si to pesnitev čitajo na društvenih sestankih) . . . Bila bi slepota (za nas Madjare), ne videti v njem velikega pisatelja, velikega pesnika, in velika nepravilnost, usodna predsodnost in obveznost bi bila, ne priznati tega, kar ga dviga visoko nad tabor običajnih „agitatorjev“. — V četrtem zvezku je velik roman v dveh delih „Koreň a vyhonky“ (rodoljuben obraz časa) . . . Hurban je tako znamenit pisatelj, da njegova „Sobrana dela“ zaslužijo pozornosti slovaščine zmožnega madjarskega občinstva . . .“

Dr. Fr. Ilešič.

Napoleon — apologet. Napoleon Bonaparte je bil velik prijatelj leposlovja. Ko je izšel Goethejev „Werther“ v francoskem jeziku, je njegova bolestenosentimentalna poezija sicer treznega mladega moža tako prevzela, da je nosil knjigo vedno s seboj kakor svoje dni Aleksander Veliki Homerja. Da se je pa Napoleon tudi sam celo v verzih poskusil, utegne pri nas biti le malokomu znano. Ko je bil še gojenec vojaške šole v mestecu Brienne-le-Château, zložil je sledečo lično basen, ki prav nič ne zaostaja za marsikatero La Fontainovo in ki je vprav karakteristična za velikega vojaka - politika: